

Ierosināta lieta par mantas konfiskācijas kā Krimināllikumā paredzēto soda veidu

2014. gada 20. oktobrī Satversmes tiesa rīcības sēdē ierosināja lietu „Par Krimināllikuma 36. panta otrās daļas 1. punkta, 42. panta un 177. panta trešās daļas vārdu „konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. panta otrajam un trešajam teikumam”.

Apstrīdētās normas (slīprakstā)

Krimināllikuma 36. panta otrās daļas pirmais punkts: *Bez pamatsoda notiesātajam var piespriest šādus papildsodus: 1) mantas konfiskācija, (...).*

Krimināllikuma 42. pants:

(1) Mantas konfiskācija ir notiesātā īpašumā esošās mantas piespiedu bezatlīdzības atsavināšana valsts īpašumā. Mantas konfiskāciju var noteikt kā papildsodu. Var konfiscēt arī notiesātā īpašumā esošu mantu, ko tas nodevis citai fiziskajai vai juridiskajai personai.

(2) Mantas konfiskāciju var noteikt tikai šā likuma sevišķajā daļā paredzētajos gadījumos.

(3) Tiesa, nosakot mantas konfiskāciju, konkrēti norāda, kāda manta konfiscējama. Tiesa, nosakot mantas konfiskāciju par noziedzīgu nodarījumu pret satiksmes drošību, attiecina to uz transportlīdzekli.

(4) Likums nosaka to notiesātajam vai viņa apgādībā esošajām personām nepieciešamo mantu, kas nav konfiscējama.

Krimināllikuma 177. panta trešā daļa: Par krāpšanu, ja tā izdarīta lielā apmērā vai ja to izdarījusi organizēta grupa, vai ja tā izdarīta, iegūstot narkotiskās, psihotropās, stipri iedarbīgās, indīgās vai radioaktīvās vielas, sprāgstvielas, šaujammieročus vai munīciju, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, *konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas*, un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Augstāka juridiskā spēka norma

Satversmes 105. panta otrais un trešais teikums: „Īpašumu nedrīkst izmantot pretēji sabiedrības interesēm. Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu.”

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc Tatjanas Karginas konstitucionālās sūdzības. Sūdzības iesniedzējai esot piemērots apstrīdētajās normās noteiktais papildsods, proti, mantas konfiskācija. Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka šādam sodam gan esot leģitīmi mērķi, tomēr apstrīdētās normas šo mērķi nerasniedzot. Turklāt apstrīdētās normas nesamērīgi ierobežojot sūdzības iesniedzējas pamattiesības. Apstrīdēto normu mērķis esot sabiedrības drošības aizsardzība, taisnīguma atjaunošana un vainīgās personas sodīšana. Tomēr šos mērķus esot iespējams sasniegt ar citiem, personas tiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem. Tā, piemēram, neesot pieņemams tas, ka mantas konfiskācija tiek vērsta uz likumīgi iegūto īpašumu, kas turklāt nedz tiek izmantots noziedzīgu darbību izdarīšanai, nedz apdraud sabiedrības drošību.

Tiesas procedūra

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu – Latvijas Republikas Saeimu, līdz šā gada 20. decembrim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2015. gada 20. marts. Par lietas izskatīšanas procesu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Līna Kovalevska

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze

Lina.Kovalevska@satv.tiesa.gov.lv

67830748, 29813216